

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5240/2534

ธนาคาร ศรี นคร จำกัด(จอก) นาง โสภา อยู่โพธิ์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 145, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, ป.วิ.พ. มาตรา 173

ย่อ / หลักกฎหมาย

เดิมโจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่ง ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้องจึงผูกพันโจทก์ซึ่งเป็นคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 วรรคแรกเมื่อมาฟ้องเป็นคดีล้มละลายต่อมา โจทก์จะโต้เถียงคำพิพากษาดังกล่าวว่าไม่ผูกพันคนหาได้ไม่ แม้คำพิพากษาจะมีได้วินิจฉัยไว้โดยตรงว่าจำเลยไม่ได้เป็นหนี้โจทก์ แต่การที่ศาลพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากพยานหลักฐานที่โจทก์นำเสนอยังไม่พอพียงว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามฟ้องมีความหมายในตัวว่าโจทก์ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ตามฟ้องอีกต่อไปการที่โจทก์มาฟ้องจำเลยให้ล้มละลายโดยอาศัยมูลหนี้เดียวกันนั้น ศาลก็ต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ซึ่งต้องพิจารณาว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์หรือไม่ เมื่อโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีแพ่งแล้ว โจทก์ก็ไม่มีสิทธิฟ้องจำเลยให้ล้มละลายในมูลหนี้เดียวกันนี้อีก.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเป็นหนี้เบิกเงินเกินบัญชีจากโจทก์ จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวขอให้คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยล้มละลายจำเลยให้การว่า จำเลยไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว โจทก์เคยฟ้องจำเลยต่อศาลแพ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นคดีมาครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งมูลคดีเป็นเรื่องเดียวกันกับคดีนี้ ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้พิพากษายกฟ้องโจทก์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173(1)ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยในชั้นนี้มีว่าเมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีแพ่งวินิจฉัย ว่า พยานหลักฐาน ที่ โจทก์นำเสนอยังไม่พอพียงว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามฟ้อง โจทก์จะนำหนี้จำนวนเดียวกันมาฟ้องจำเลยเป็นคดีล้มละลายได้อีกหรือไม่ พิเคราะห์แล้วคำพิพากษาคดีแพ่งซึ่งถึงที่สุดแล้วย่อมผูกพันโจทก์ผู้เป็นคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 วรรคแรก แม้จะมาฟ้องเป็นคดีล้มละลายต่อมา โจทก์จะโต้เถียงคำพิพากษาดังกล่าวว่าไม่ผูกพันคนหาได้ไม่ ต้องถือว่าหนี้เบิกเงินเกินบัญชีตามคำพิพากษาในคดีแพ่งนั้นโจทก์ไม่มีหลักฐานว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์ แม้คำพิพากษาถึงที่สุดในคดีแพ่งจะมีได้วินิจฉัยไว้โดยตรงว่าจำเลยไม่ได้เป็นหนี้โจทก์ แต่การที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากพยานหลักฐานที่โจทก์นำเสนอไม่พอพียงว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามฟ้องนั้น มีความหมายในตัวว่าโจทก์ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เบิกเงินเกินบัญชีดังกล่าวอีกต่อไป การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ล้มละลายโดยอาศัยมูลหนี้เบิกเงินเกินบัญชีนั้น ศาลก็ต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 14 ซึ่งต้องพิจารณาว่าจำเลยเป็นหนี้เบิกเงินเกินบัญชีโจทก์หรือไม่ เมื่อโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เบิกเงินเกินบัญชีตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีแพ่งแล้ว โจทก์ก็ไม่มีสิทธิฟ้องจำเลยให้ล้มละลายใน

มูลหนี้เดียวกันนั้นอีกพิพากษายืน.

องค์คณะ

สมพงษ์ สนิธเณร · สวิน อักษรายุธ · สมชัย ศิริบุตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5240/2534>